

REGELVERK FOR FENOTYPETESTING AV KJØTTFE I NORGE

Versjon 24
Testomgangen 2022-2023

TYR

Hamar, 19.04.2022

Endringer i kursiv / gjennomgått i Avlsrådet sak 01-2015 (telefonmøte 21.04) med unntak av pkt 1. Styret gjorde vedtak i sak 47-2015 i pkt 11, samt pkt 12.2.2 og nytt pkt 12.2., og tilføyelser i pkt 1. og pkt 10. – 20.05.2015 – Sak 13-2015 Avlsrådet, sak 5-2021 avlsrådet, sak 5-2022. Vedtak styret i sak 59-2015. Sak 35 2016. Sak 37 2017, sak 28 2018, sak 39-2019, sak 68-2019, sak 81-2019, sak 30-2020, sak 58-2021, sak 54-2022

Innholdsfortegnelse

1	Fenotypetestens formål	3
2	Aktuelle testkandidater	3
3	Påmelding	4
4	Besiktigelse og uttak til test.....	5
5	Forberedelse før inntransport.....	5
	5.2 Uttak til test	5
	5.3 Forbehold.....	6
	Klargjøring	6
6	Inntransport.....	6
7	7.1 Ankomst	6
	7.2 Registreringer	6
	7.3 Tilvenningsperiode.....	6
	Helsekontroll og vaksineringer	7
8	8.1 Testregime	7
	8.2 Registreringer	7
	Lineær kåring.....	10
9	Uttak etter endt test.....	11
11	Priser og bonuser.....	12
	11.2 Innkjøpspriser på okser til TYR	12
	11.3 Auksjonsbonus.....	12
	11.4 Seminbonus.....	12
	Elitebonus	12
12	Auksjon.....	12
13	Seminokser.....	12
14	Vedlegg 1.....	13

1 Fenotypetestens formål

Fenotypetesten er et organisert avlstiltak i TYRs nasjonale avlsarbeid på kjøttfe. Okser av raser med nasjonalt avlsarbeid settes under så like miljøforhold som mulig for å avdekke hva ved dyrs prestasjoner som skyldes dets gener for egenskapen.

Fenotypetesten er ett av flere organiserte tiltak i det norske avlsarbeidet på kjøttfe. De egenskapene TYR anser som de viktigste for en sunn og vellykket kjøttfeavl blir inkludert i de avlstiltakene det er mulig å registrere egenskapen.

I fenotypetesten skal det legges til grunn slike prioriteringer:

1. Dyrets evne til grovfôropptakskapasitet og grovfôrutnyttelse.
2. Funksjonelt eksteriør, slaktegenskaper, tilvekst og lynne.

Egenskaper som kalvingsevne, fødselsforløp og moregenskaper er tatt hensyn til før uttaket til Fenotypetesten.

Fenotypetestens primære formål er å gi et best mulig grunnlag for uttak av seminokser som passer best inn i TYRs avlsmål for de ulike rasene. Som et biprodukt av avlstiltaket blir alle okser som tilfredsstillende minstekrav til å være et godt avlsdyr gjort tilgjengelig for naturlig bedekning. Disse "avlsgodkjente oksene" vil bidra med avlsmessig framgang for norsk kjøttfe da okser tatt ut til fenotypetest skal være bedre avlsdyr enn en gjennomsnittlig avlsokse. De "avlsgodkjente oksene" blir gjort tilgjengelig gjennom en auksjon etter endt testomgang.

Ut over å være et nasjonalt avlstiltak er Staur et viktig samlingspunkt, utstillingsvindu og motivasjonsfaktor for næringen. Deltagelse i test har stor betydning for TYR, markedsføringen av næringen, rasene og de enkelte avlsbesetningene.

2 Aktuelle testkandidater

Følgende krav må være oppfylt for at en oksekalv skal vurderes for test:

Krav	Beskrivelse
Rase	Oksekalven må være stambokførbar av en av rasene med nasjonalt avlsarbeid.
Fødselsdato	Oksekalven må være født mellom 21. desember -og 31. mars
Registrering i Storfekjøttkontrollen	Oksekalven må være innrapportert i Storfekjøttkontrollen innen gjeldende frister. Antatt avstamning, fødselsvekt, fødselsforløp må være innrapportert før avlsverdiregningen i april.
Fødselsforløp	Oksekalven skal være normalt/lett født. Flere raselag har satt nedre grense for indeks på egenskapen. Se vedlegg 1.
Fødselsvekt	Oksekalven skal ikke ha for høy avlsverdi for "Vekstegenskaper, vekt ved 0 dagers alder". Flere raselag har øvre grense for korrigert fødselsvekt og nedre grense for avlsverdi for fødselsforløp kvige. Se vedlegg 1.
Interessant avstamning	Før hver insemineringssesong lages oversikt over hvilke okser det ønskes sønner etter inn til fenotypetest. Avkom etter anbefalte fedre (og eventuelt anbefalte kombinasjoner) vil bli prioritert inn til test. Oversikten over anbefalte fedre gjøres kjent i siste års oksekatalog.

Stambokførbarhet	Kalvens far må være stambokført og mor må være stambokført eller stambokførbar. Ikke stambokførte mødre født før 01.01.2011 vil automatisk bli stambokført for oppdretters regning hvis oksekalven blir tatt ut til test, mens ikke stambokførte mødre født etter 31.12.2010 må være stambokført før oxen tas ut til test.
Korrekt avstamning	Innrapportert avstamning må bekreftes gjennom avstammingskontroll. Kostnader knyttet til avstammingskontroll belastes oppdretter av oksekalven.
<i>Disruptive mutasjoner på mh-genet</i>	<i>Kalver fra alle raser skal være testet og fri for disruptive mutasjoner.</i>
<i>BH2</i>	<i>Simmentalkalver skal være testet og fri for BH2</i>
<i>RPI</i>	<i>Simmentalkalver som tas ut til test skal testes og ha kjent status for RP1</i>
<i>Hypotrichosis</i>	<i>Herefordkalver med fedre som er dokumentert å være heterozygote for hypotrichosis skal være testet og fri for hypotrichosis.</i>
<i>Ataksi</i>	<i>Charolais okser som tas ut til fenotypetest skal testes og ha kjent status for ataksi.</i>
Avlsverdier	Oksekalven bør ha interessante/gode avlsverdier.
Besetningens helsestatus	Besetningen skal ikke være pålagt restriksjoner av helsemessig karakter eller ha levendeimporterte (født i utlandet) dyr i besetningen. Benyttet utenlandskprodusert sæd eller embryo fem siste år skal ha overholdt KOORIMPs krav til dokumentasjon. Besetningens status for BRSV og BCoV oppgis ved påmelding. Dette påvirker ikke om kalven blir uttatt eller ikke. Dette er viktig informasjon med hensyn til rekkefølge i besøk ved besiktigelse og eventuell rekkefølge ved inntransport til Staur.
Kontakt med andre dyreslag	Oksekalver er ikke aktuelle for test dersom det er geit i samme dyrehold eller på samme produsentnummer da kontakt med geit kan gi positive reagerter for paratuberkulose.
Medlemskap	Innsetter må være medlem i TYR og respektive raselag.
Eventuelle særtilleggskrav	Det vises til raselagets egen avlsplan for eventuelle tilleggskrav.

3 Påmelding

Påmelding gjøres av den enkelte oppdretter gjennom bestilling i Storfekjøttkontrollen innen 13. mai 2022. Ved påmelding skal det sendes inn hårprøve av oksekalven for avstammingskontroll, samt skjema for avstammingskontroll der det står avmerket at saken gjelder "mulig testokse". Dersom det ikke er lagret biologisk materiale av mor eller far skal dette også sendes inn ved påmelding. Oppdretter kan reservere seg mot stambokføring av oxen dersom den ikke blir tatt ut til test. Oppdretter betaler da bare for avstammingskontrollen. *Innsending av hårprøver har samme frist som påmeldingsfristen.*

4 Besiktigelse og uttak til test

Etter endt påmelding til fenotypetest utarbeider TYRs administrasjon en prioritert innstilling på hvilke okser som skal besiktiges med utgangspunkt i kriteriene satt i avlsplanene samt aktuelle regelverk om hvilke okser som skal tas ut til fenotypetest. Innstillingen sendes til hvert raselag. Har avlsutvalget innvendinger til TYR sitt forslag kommer avlsutvalget med skriftlig tilbakemeldinger som deretter drøftes i et digitalt møte mellom avlsutvalget og TYR. Hvilke kalver som til slutt er aktuelle for besiktigelse bestemmes av TYR.

Besiktigelse av aktuelle testkalver gjøres av personer som har kompetanse for dette. De skal ha deltatt på kurs i regi av TYR for uttak av testkalver. Ved besiktigelse skal kalven stå på fast underlag og være veid på vekt.

For hvert uttak av de tre puljene setter TYR opp en innstilling til hvilke kalver som skal tas ut. De forskjellige raselag orienteres og kan komme med skriftlig innspill som deretter drøftes i et telefonmøte mellom avlsutvalget og TYR. Uenighet mellom TYR og avlsutvalget tas til avlsrådet der representanter fra nasjonalt avlsprogram deltar.

Oksene blir kjørt inn til Staur i tre puljer, alder ved besiktigelse vil derfor variere noe. For testomgangen 2022-2023 gjelder følgende datoer for uttak til test:

Pulje	Fødselsdato	Dato for uttak
Pulje I	21.12.2021-30.01.2022	04.07.2022
Pulje II	31.01.2022-27.02.2022	05.08.2022
Pulje III	28.02.2022-31.03.2022	05.09.2022

Målsettingen er at hovedtyngden av uttaket skal skje i pulje I (70%) og resten i pulje II. Pulje III blir da på sikt en reservepulje.

Kalver med fødselsdato innen aktuelt intervall skal være besiktiget før "dato for uttak" for å være aktuell for test.

Alle som har meldt på dyr til test får tilbakemelding om oksen(e) blir tatt ut til test eller ikke. Det er mulig å følge uttaket på TYRs hjemmesider www.tyr.no

5.1

5 Forberedelse før inntransport

Uttak til test

Oppdretter får tilsendt informasjon fra TYR med info om oksen er tatt ut eller ikke. *Brevet til oppdrettere med uttatte okser inneholder informasjon om veien videre og kontrakt mellom TYR og oppdretter på salg av oksen.* Oksen skal være veid før papirene sendes inn, og lagt inn i Storfekjøttkontrollen med vekt. Veterinær helseattest av testokse - skal fylles ut av veterinær og returneres til TYR. *Dette kan gjøres digitalt i SFK.* Kostnader knyttet til veterinær helseattest er oppdretters ansvar.

Veterinær helseattest og kontrakt for okse med oppgitt vekt skal returneres til TYR innen oppgitt frist.

5.2 Forbehold

Det tas forbehold om at det kan bryte ut sjukdommer i Norge etter at regelverket er vedtatt og som krever mer testing av aktuelle testokser.

Om ikke raselagene klarer å fylle sine testplasser, eller gir fra seg disse testplassene i god tid, må raselaget dekke kostnadene med den/de tomme testplassen(e). Det skal gis beskjed om eventuelle endringer senest 1 uke før pulje 2 blir tatt ut.

5.3

Klargjøring

Oksen skal være avvendt og tilvendt kraftfôr. Avvenningsvekten skal rapporteres inn i Storfekjøttkontrollen av oppdretter. Oksen skal være øremerket etter forskriften og klippet under buken, langs ryggen og på lårene. Dersom oksen ikke er klippet som angitt må dette gjøres på Staur og oppdretter faktureres 1500 kroner.

Okser med hornanlegg skal avhornes innen gjeldende frister. Ikke avhorna eller for dårlig avhorna okser skal ikke sendes til Staur. Disse vil ikke bli satt inn i test, men slaktes.

6 Inntransport

Testoksene blir kjørt inn i tre puljer med fire ukers mellomrom ut fra oksens fødselsdato.

Følgende må være i orden før inntransport:

- Godkjent veterinær helseattest
- Status for BRSV og BCov
- Bekreftelse på at innrapportert avstamning er korrekt
- Svar på aktuelle gentester
- Innsendt signert avtale for salg av okse til TYR

Tidspunkt for innkjøring av okser i 2022 er følgende:

Pulje	Innkjøringsuke
Pulje I	Uke 30
Pulje II	Uke 35
Pulje III	Uke 39

TYR organiserer inntransporten av okser. Oppdretter blir varslet om tidspunkt for henting et par dager før.

7 Ankomst

Registreringer

Ved ankomst Staur blir det kontrollert at korrekt okse har ankommet. Oksen blir øremerket med oksens bruksnummer på Staur.

Okser som er langt unna raselagets minstekrav til vekt eller som har vesentlige avvik ved veterinærkontrollen uka etter ankomst til teststasjonen vil bli slaktet hos Nortura. Avgjørelsen fattes av TYR i samråd med raselagets avlsutvalg. I slike tilfeller har TYR rett til å heve kjøpet av kalven. Slakteoppgjør tilfaller oppdretter av oksen.

Tilvenningsperiode

Oksene skal ha en tilvenningsperiode på stasjonen for å venne seg til miljøet (dyr, fôr og smittepress). I tilvenningsperioden vil oksene få aktuelle vaksiner. Okser som ankommer tom stasjon, skal ha minst to ukers tilvenningstid på stasjonen før de begynner i test. Øvrige okser skal ha minst fire ukers tilvenningstid på stasjonen.

7.3 Helsekontroll og vaksineringer

I tilvenningsperioden blir følgende helsekontroller og behandlinger utført av veterinær:

- Snyltebehandling
- Vaksinasjon mot ringorm
- Vaksinasjon mot smittsomme luftveissjukdommer
- Innlegging av magnet mot kvast

8 Testregime

	Beskrivelse	Kommentar
Tidspunkt for teststart	Første torsdag etter 230 dagers alder	
Testlengde	147 dager	
Grovfôrtildeling	Etter appetitt	Utfôring med TKS feed robot
Kraftfôrtype, -nivå og -mengde	Fastsettes med bakgrunn i grovfôranalyse og vedtatte regler av TYRs avlsråd mai 2015.	Fastsettes i samarbeid mellom TYRs administrasjon, Felleskjøpet Fôrutvikling og raselagets avlsutvalg.

Dersom stasjonsveterinær i løpet av testen ikke ser det dyreetisk forsvarlig å la oxen fortsette i test på grunn av helse eller dårlig lynne skal oxen slaktes. Disse vil bli slaktet umiddelbart hos Nortura.

Registreringer

Følgende registreringer blir gjort på fenotypeteststasjonen:

Tidspunkt for registrering	Registrering	Egenskap	Enhet	Beskrivelse
Ved ankomst	Korrekt ID	Identifikasjon	Oppr.nr.	Kontroll av at korrekt dyr har ankommet stasjonen.
	Oppdretters forarbeid	Klipping	Ja/Nei	Om oxen var klipt under buk, langs rygg og på lår
		Avhorning	Ja/Nei	Om oxen var tilfredsstillende avhornet hvis hornanlegg
		Almenntilstand	Ok / ikke ok	Om oxen viste god almenntilstand ved ankomst
	Lynne		Ok /	Vurdering av oksens lynne

			ikke ok		
	Vekt	Oksens vekt	Kg	Dyrets første registrerte vekt på stasjonen	
Tilvenningsperioden	Sjukdomskontroll	Veterinær helsesjekk			
Ved teststart	Startvekt	Oksens vekt	Kg	Gjennomsnitt av vekt på teststartdagen, dagen før og dagen etter	
Kontinuerlig i løpet av testen	Vekt	Oksens vekt	Kg	Brukes for mellomregninger til informasjon for å følge dyrene underveis i testen	
	Kraftfôropptak	Mengde opptatt kraftfôr	Kg		
		Ant. FEm opptatt kraftfôr	FEm	Ant. kg kraftfôr * 0,93	
	Grovfôropptak	Mengde opptatt grovfôr	Kg		
		Ant. FEm opptatt grovfôr	FEm	Ant. kg grovfôr delt på forholdstallet "kg fôr per FEm" fra fôranalysen	
	Ved testslutt	Sluttvekt		Kg	Gjennomsnitt av vekt på testsluttdagen, dagen før og dagen etter
Vurdering av klauver		Klauvvekst	mm	Klauvvekst	
		Avvik	Koder		Avvikskoder for klauver. Bilder skal tas av alle klauvene til alle testkandidatene.
Ved 12-13 måneders alder	Lineær kåring	Hornstatus		Beskrivelse av dyrets hornstatus	
		Hold		Beskrivelse av dyrets hold	
		Kropps-farge		Beskrivelse av dyrets kropps-farge	
		Kropp	Overlinje	Poeng	Fra 1 (svai) til 9 (krum)
			Størrelse	Poeng	Fra 1 (liten) til 9 (stor)
			Krysshelning	Poeng	Fra 1 (vipp) til 9 (hellende)
			Krysslengde	Poeng	Fra 1 (kort) til 9 (lang)
			Kryssbredde	Poeng	Fra 1 (smal) til 9 (bred)
			Knokkelbygning	Poeng	Fra 1 (fin) til 9 (grov)
Muskel	Bredde av bog	Poeng	Fra 1 (smal) til 9 (bred)		

		Brystdybde	Poeng	Fra 1 (grunn) til 9 (dyp)
		Kam	Poeng	Fra 1 (smal) til 9 (bred)
		Lend	Poeng	Fra 1 (smal) til 9 (bred)
		Lårbredde	Poeng	Fra 1 (smal) til 9 (bred)
		Innerlår	Poeng	Fra 1 (manglende) til 9 (fyldig)
		Lårdybde	Poeng	Fra 1 (grunn) til 9 (dyp)
		Lårfylde	Poeng	Fra 1 (kort) til 9 (lang)
	Bein	Hasevinkel	Poeng	Fra 1 (rett) til 9 (kroket)
		Kodevinkel	Poeng	Fra 1 (myk) til 9 (steil)
		Hasestilling	Poeng	Fra 1 (kuhaset) til 9 (hjulbeint)
		Forstilling	Poeng	Fra 1 (utoverdreid) til 9 (parallell)
		Klauvsymmetri	Poeng	Fra 1 (større innerklauv) til 9 (større ytterklauv)
		Klauvvegg	Poeng	Fra 1 (bratte klauvvegger) til 9 (sterkt utgående klauver)
		Klauvform	Poeng	Fra 1 (sprikende klauver) til 9 (sakseklauver)
	Helhet	Poeng	Fra 1 (uharmonisk) til 9 (harmonisk)	
	Avvikskoder	Kode	Eget kodesystem for ulike avvik	
Ultralydmåling	Ryggmuskeldybde	cm	Tykkelse på ryggmuskel	
	Fettdybde	cm	Tykkelse på fettrand	
	Dobbel fettrand?	Ja/Nei	Om dyret har dobbel fettrand	
	Intramuskulært fett	%	Mengde intramuskulært fett	
	Levendevekt	Kg		
	Dato for ultralydmåling	Dato		
Vitale mål	Brystomfang	cm		
	Krysshøyde	cm		

8.2		Omdreier	cm	
		Mankehøyde	cm	
		Hoftebredde	cm	
		Krysslengde	cm	
		Testikkelomkrets <i>(Krav til minstemål vedtatt i avlsrådet sak 23-2018)</i>	cm	<i>Minstemål: Limousin: 29 cm Hereford: 30 cm Angus: 31 cm Charolais 31 cm Simmental: 32 cm</i>
		Brystdybde	cm	
		Setebeinshøyde	cm	
		Dato for vitale mål	Dato	
	Klauvskjæring	Lengde på framkant av klauv og såle t.o.m. bakkant (alle bein) før og etter skjæring.	mm	
		For okser som utgår pga dårlige bein/klauver; Bilde av beinstilling (foran og bak) når oxen ikke er fiksert før klauvskjæring	Bilde	
		Bilde av klauv (under) før klauvskjæring (alle bein)	Bilde	
		Dato for klauvskjæring	Dato	

Lineær kåring

Raselagene har vedtatt optimum for de ulike egenskapene for den enkelte rase. De er som følger:

	KROPP						MUSKELFYLDE								BEIN						Helhet	
	Overlinje	Størrelse	Krysshelning	Krysslengde	Kryssbredde	Knokkelbygning	Bredde av bog	Brystdybde	Kam	Lend	Lårbredde	Innerlår	Lårdybde	Lårfylde	Hasevinkel	Kodevinkel	Hasestilling	Forstilling	Klauvsymmetri	Klauvvegg		Klauvform
Aberdeen Angus	5	7	7	9	8	3	7	9	9	9	8	9	9	9	6	5	8	8	5	6	5	9
Charolais	5	7	6	9	8	5	6	6	8	8	8	8	9	8	5	5	7	8	5	6	5	9
Hereford	5	7	5	9	9	5	7	7	9	9	9	9	9	9	6	5	7	8	5	6	5	9
Limousin	5	7	6	9	8	3	7	7	8	8	8	9	9	8	4	6	8	9	5	6	5	9
Simmental	6	8	5	9	8	5	6	7	9	9	8	9	9	9	4	7	8	8	5	6	5	9

Ut fra differansene mellom dyrets poeng og rasens optimumpoeng fastsettes gruppepoeng for henholdsvis "Kropp", "Muskel" og "Bein". Disse tre settes videre sammen til samlesummen "Helhet". Gjennomsnitt 80 poeng for hver rase for de fire kategoriene. Poeng over 80 er bedre enn rasemiddelet, mens poeng under 80 er dårligere enn rasemiddelet.

9 Uttak etter endt test

Avlsutvalget besiktiger oksene sammen med TYRs administrasjon enten fysisk på Staur eller digitalt før endelig innstilling lages av TYR. Rutiner for uttak er beskrevet i dokumentet «Rolle- og ansvarsfordeling ved gjennomføring av TYRs avlsplan»

TYR har enerett til å bestemme hvilke raser og hvor mange okser som skal tas ut til produksjon av hanndyrceller. Dette bestemmes ut ifra markedets behov og økonomiske konsekvenser. TYR innstiller ovenfor raselagenes avlsutvalg hvilken okse som tas ut for produksjon av hanndyrceller i innstillingen til uttak etter endt fenotypetest.

Som utgangspunkt for utvelgelsen ligger Rangtallet som er satt sammen av flere egenskaper. Se tabell nedenfor. I tillegg til Rangtall skal det og vektlegges moregenskaper, 0 dagers vekt og fødselsforløp.

Egenskaper som inngår i uttaket etter endt test (vektlegging av Rangtallet):

Egenskap	Beskrivelse	Vektlegging (i %)				
		Aberdeen Angus	Charolais	Hereford	Limousin	Simmental
Tilvekst	Gjennomsnittlig daglig tilvekst i testperioden (g/dag)	15	30	15	15	25
Grovfôropptak	Gjennomsnittlig daglig grovfôropptak i testperioden (FEm/dag)	25	15	25	25	15
Fôrutnytting	Fôrforbruk per kilo tilvekst i testperioden, korrigert for ulikt vedlikeholdsbehov *	27,5	25	25	35	25
Eksteriør	Samlepoenget "Helhet" fra lineær kåring	10	15	15	15	15
Ryggmuskeldybde	Størrelse på ryggmuskel	10	10	10	10	15
Marmorering	% intramuskulært fett i ryggmuskelen	12,5	5	10		5
Fettdybde	Tykkelse på fettrand	0		0		

$$* = \frac{(\text{totalt antall FEm kraftfôr og grovfôr i test}) - (0,8 * 0,0424 * (\text{gjennomsnittlig kroppsvekt})^{0,75})}{(\text{antall kilo tilvekst i test})}$$

Rangtallet brukes som utgangspunkt for rangeringen. Slektskap, eksteriørmessige skavanker, negativt avvikende lynne eller negativ utvikling i avlsverdier kan gi omrangering i forhold til Rangtall. Alle raser må okser oppnå minst karakteren 7 i Helhet i lineær kåring for å bli seminokse. Antallet seminokser per rase fastsettes slik at en sikrer store nok avkomsgrupper bak hver okse. Kriterier for uttak av okser til produksjon av hanndyrceller står beskrevet i TYRs overordnede avlsplan for kjøttfe i Norge.

10 Priser og bonuser

^{10.1} Innkjøpspriser på okser til TYR

TYR betaler kroner 30 000,- for kalver inn til test av lett rase og kroner 36 000,- for kalver av tung rase. Oppdretter/innsetter har ikke forkjøpsrett på oxen etter endt test.

^{10.2} Auksjonsbonus

Tyr utbetaler en bonus på kroner 5 000,- til oppdrettere på alle okser som blir auksjongsgodkjente. Dette gjelder okser som havner i gruppene seminokser, reserveokser og salgsokser. Er oppdretter aktiv avlsbesetning økes bonusen med ytterligere kroner 1 000,-

^{10.3} Seminbonus

Alle okser som havner i semin og produserer godkjente semindoser som havner ute i markedet får tildelt en seminbonus på kroner 5 000,-11.4

^{10.4} Elitebonus

Okser som blir eliteokse eller bruksokse for første gang godtgjøres med en bonus på kr. 5 000,- Eliteoksebonus utbetales innsetter med 50 kroner per inseminering av oxen på rasereine kyr av samme rase som oxen. Kyrne og insemineringene må være registrert i Storfekjøttkontrollen. Utbetalingen skjer etter hvert endt kalenderår. Satser for elite- og bruksokser, samt bonus for anvendte doser kan endres i henhold til satser som gjelder på det tidspunkt oxen blir elite- eller bruksokse. Ordningen med doseavhengig elitebonus gjelder for eliteokser som sto i test de siste 10 år.

11 Auksjon

Auksjongsgodkjente okser kan bli bydd fram på TYRs auksjon, inneværende eller senere år, og kjøper belastes 10 % salær av salgssummen.

TYR organiserer uttransport som betales av kjøper. Ved opphold ut over avtalt periode må kjøper betale kroner 200 per dag. Dette gjelder ikke hvis TYR er ansvarlig for forsinkelsen.

12 Seminokser

Seminokser blir flyttet opp til Store Ree etter fullført karantene på Staur. Oksene står da i semintjeneste fram til ønsket mengde sæd er tappet. Mengden bestemmes av TYRs administrasjon i samarbeid med Geno. Sædkvalitet blir vurdert av veterinær. Hvis sædkvaliteten er for dårlig til normal sædproduksjon skal denne oxen ikke brukes i avl. Oksen vil da bli slaktet.

Seminokser og reserveokser forsikres for en sum som er lik oppnådd salgspris på auksjon.

13 Vedlegg 1

De ulike raselagene har vedtatt maksimumsgrenser for fødselsvekt, avlsverdi for vekstegenskaper, vekt ved 0 dagers alder og minimumsgrenser for 200-dagersvekt for å være aktuelle for Staur.

Dersom okser blir kjørt inn til Staur og ikke oppfyller vektkravene til 200-dagersvekt risikerer den å bli slaktet. Vekten vil imidlertid bli sett opp mot hvor langt unna kravet oksen er og mot oksens avlsverdier for egenskapen.

	Max KF	Minimum K200
Aberdeen Angus	43	250
Charolais	53	320*
Hereford	45	250
Limousin	48	280**
Simmental	53	320

* For Charolais vil minimumskrav bli sett opp mot oksens avlsverdier for egenskapen dersom den er i grenseland

** Ønskelig med 300 kg K200.

	Fødselsindeks
Aberdeen Angus	Minst 95
Charolais	Minst 90 ***
Hereford	Minst 95 ***
Limousin	Minst 90 ***
Simmental	Minst 90 ***

*** Eventuell dokumentasjon på foreldrenes avlsverdier i hjemlandet som tilsier at kalven oppfyller kravene dersom oksen har usikre tall.

	Vekstegenskaper, vekt v/0 dagers alder
Aberdeen Angus	Max 105
Charolais	Max 107
Hereford	Max 107
Limousin	Max 107
Simmental	Max 107